Bir kez daha milliyetçi önyargılar ve yanılsamalar üzerine

Garbis ALTINOĞLU 31 Ocak 2019

Kürt ulusal hareketi içinde ve çevresinde yaygın bir hata var. (Bu hatanın Ermeni ve Grek milliyetçileri/ yurtseverleri tarafından da paylaşıldığını görüyoruz.) Bu hatayı kendisini solda gösteren, öyle tanımlayan herkesi ve her çevreyi solcu saymak ve bu hatalı varsayımdan hareketle bir Türkiye solu eleştirisi geliştirmek olarak özetleyebiliriz. Uğur Mumcu'yu ve benzer çizgideki sol Kemalist aydınları solda gibi göstermek, CHP'ni sosyal-demokrat olarak nitelemek ve çeşitli eğilimleriyle TUM Türkiye solunu bir sepete koymak ve bu hatalı öncüllerden yola çıkarak bir Türkiye solu eleştirisi yapmak son yıllarda adeta bir moda haline geldi. Böylesi saptamalar, ancak cehaletin, tarih bilgisinden yoksunluğun, zihinsel tembelliğin ve yüzeyselliğin ürünü olabilir ve ister istemez hatalı sonuçlara yol açar ve açıyor da. Mumcu örneği üzerinden gidelim. Ancak bir sol Kemalist olarak nitelenmeyi hak eden ve objektif olarak milli burjuva konumda olan Uğur Mumcu, Kontrgerillaya, Islami gericiliğe, gerici askeri darbelere, yolsuzluklara vb. karşı etkili bir savaşım sürdürmekle birlikte Mumcu, esas olarak sömürücü sınıfların siyasal çıkarlarını savunan, ancak daha rasyonel bir kapitalist düzenden yana bir siyasal figürdü. Ancak o, gerek 12 Eylül 1980 darbesi öncesinde ve gerekse sonrasında devrimci harekete sık sık saldırırdı ve bundan dolayı da 12 Eylül sonrasında zindanlardaki devrimciler tarafından Umumcu diye anılırdı. Onu solcu olarak niteleyen ve bundan bir Türkiye solu eleştirisi çıkarmaya kalkanlar, bir şey yazmadan önce bir şeyler okumayı ve biraz düşünmeyi öğrenmeliler.

CHP'nin neden ne sol ve hatta ne de sosyal-demokrat olduğuna gelince Esas

olarak Batı Avrupa'da ortaya çıkan sosyal-demokrasi işçi sınıfına ve sendikalara dayanan ve Marksizmi yüzeysel bir biçimde de olsa teorik temel olarak benimsemiş bir hareketti. Bu hareket zamanla, özellikle de Birinci Dünya Savaşını izleyen genel bunalım ortamından Batı Avrupa'da başarılı bir devrimci çıkış olmayınca giderek sağa kaydı. İşçi sınıfı aristokrasisinin ve sendika bürokrasisinin partisi haline gelen sosyal-demokrat partiler ile komünist partileri arasında 1914'te başlayan ayrışma daha da derinleşti. Buna rağmen komünist partileri, faşizme karşı savaşımın öne çıktığı dönemlerde, yani özellikle 1930'larda ve 1940'larda, yapısal olarak hala bir işçi partisi konumunda olan sosyalist ve sosyal-demokrat partilerle anti-faşist ittifak politikası güttüler. (İspanya, Fransa, İtalya vb. örnekleri) İkinci Dünya Savaşı sonrasında ise sosyal-demokrat partiler neredeyse tümüyle düzen partileri, tekelci burjuvazinin sol kanadının partileri haline geldiler.

CHP ise Osmanlı devletinin 1918'de Birinci Dünya Savaşından yenilgiyle çıktığı ve devletin bekasının tehdit altına girdiği dönemin ürünü olan bir partiydi. Bu parti, İttihat ve Terakki'nin güçlü kalıntılarının ve Anadolu eşrafının 1919'dan itibaren, Anadolu'nun da parçalanması tehlikesine ve jenoside uğratılan Hristiyan halkların geri dönme ve gasp edilmiş mülklerini geri alma girişimlerine karşı kurduğu Müdafaa-yı Hukuk Derneklerinin ve onların çatı örgütü olan Anadolu ve Rumeli Müdafaa-yı Hukuk Cemiyeti'nin doğrudan devamıdır. Bu örgüt 9 Eylül 1923'de Halk Fırkası adını almış ve bu ad da daha sonra Cumhuriyet Halk Fırkası'na/ Partisi'ne dönüşmüştür. Batı'daki sosyaldemokrat partilerin aksine CHP'nin HİÇBİR zaman işçi sınıfıyla ve Marksizmle bir ilişkisi olmamıştır. Devletin kurucusu sayılan bu parti, başından itibaren gerici mülk sahibi sınıfların bir partisi olagelmiştir. Demek ki, Batı sosyaldemokrasisi ile CHP'nden söz ederken gerek tarihsel orijinleri ve gerekse toplumsal temelleri birbirinden çok farklı iki hareketten söz ediyoruz. CHP'nin bir sol parti olduğu yanılsamasını besleyen gelişmeler 1960'larda ve 1970'lerde yaşandı. CHP, 1960'ların ikinci yarısında -dünyada ve Türkiye'de yaşanan sola kayışa paralel olarak- benimsediği ortanın solu çizgisini benimsedi ve su işleyenin toprak kullananın gibi sol sloganlar kullanmaya başladı. 1970'lerin ikinci yarısında ise Türkiye'de yaşanan saflaşmada ise, genellikle sol eğilimli bir tabana sahip olması ve sağcı ve milliyetçi partilerin (AP, MSP, MHP) oluşturduğu milliyetçi cephe hükümetlerinin saldırısına hedef olmuş olması bu yanılsamayı besleyen bir başka gelişmeydi. Dolayısıyla sapla samanı karıştırmanın alemi yok.

Öte yandan, Türkiye sol hareketi üzerinde Kemalizmin etkisinin hala şu ya da bu ölçüde sürdüğünü söyleyebiliriz elbet, Tabii, sol hareketin tümünü aynı ölçüde suçlamaksızın ve hepsini aynı kaba koymadan yapabiliriz bunu. (Örneğin Suriye'de YPG ile omuz omuza savaşan Türkiyeli devrimci gruplar ile ulusal sorunda duyarsız ve sosyal-şoven bir tutum takınan grupların ya da reformist sol gruplarla devrimci-demokrat ve Marksist grupların aynılaştırılmasının zekamıza hakaret olduğu rahatlıkla söylenebilir.) Ancak böylesi eleştiri ve suçlamaları düşünmeksizin yapan yarı-cahil Kürt, Ermeni, Grek milliyetçileri ve yurtseverleri Öcalan başta gelmek üzere Kürt ulusal hareketinin liderlerinin Mustafa Kemal'e, onun önderliğinde yürütülen 1919-1922 ulusal kurtuluş hareketine düzdüğü ve hala düzmekte olduğu ölçüsüz övgüleri ve teslimiyetçi tutum ve önerileri görmezden gelmeyi sürdürürlerse, son derece subjektif ve haksız ve asla kabul edilemez bir yaklaşımla karşı karşıya olduğumuzu hiç kimse yadsıyamaz.

Author Details

Garbis ALTINOĞLU

maryamohannes@yahoo.fr

Bunu paylaş:Facebook'ta paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Twitter üzerinde paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Pinterest'te paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)WhatsApp'ta paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)WhatsApp'ta paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Daha fazlaArkadaşınızla e-posta üzerinden paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Skype'da paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Telegram'da paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Pocket'ta paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Tumblr'da paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)